

ANGELČEK

otrokom prijatelj,
učitelj in voditelj

Uredil
Jožef Volc

XXIX. tečaj

V Ljubljani 1921

Izdalo društvo „Pripravniški dom“

Natisnila Jugoslovanska tiskarna

IC 33 382c

Prejeto od urada
za upravljanje imovine
upornikov

Kazalo

k XXIX. letniku „Angelčka“.

Pesmi.

Božja ptička. (Vneslav.)	1	Iz pasjih dni. (J. E. Bogomil.)	14, 39
Po dežju. (R. P.-Petruška.)	25	Anica in Ivo. (M. S.)	30
V pol- <u>nebesih</u> . (Zvonimir Erjavec.)	35	Sama doma. (J. E. Bogomil.)	32
Na poti v mlin. (Cvetoš.)	38	Kdo bo zmagal. (J. E. Bogomil.)	55
Uspavanka. (Sokolov.)	47	Zdrta ljubezen. (J. E. Bogomil.)	68
Ančka dobi zobčke. (R. P.-Petruška.)	49	Slaba družčina. (J. E. Bogomil.)	79
Solnce budí. (Albin Čebular.)	67	Tat! (Gabriela.)	81
Na počitnicah. (A. P.)	73	O nebesih. (A. Čadež.)	85
V žitnem polju. (Gorenjko.)	78	Žalost in veselje. (J. E. Bogomil.)	88
Na našem vrtu. (Maksimov.)	87	Osel in konjiček. (Ernest Šušteršič.)	90
O mraku. (A. Čebular.)	94	Kje pa je? (J. E. Bogomil.)	106
Posmrtnica Nj. Vel. † kralju Petru I. (F. Krizostom.)	97	Kravar. (Studenčič.)	108
Na tujih tleh. (Aleksij Ivanov.)	117	Zaspana. (J. E. Bogomil.)	113
Oj tam za deveto goró! (Bogumil Gorenjko.)	117	Sveteče drevo! (Francka Zupančič.)	115
Sveta noč. (J. S.-č.)	121	Prevzetna breza. (F. Ks. Steržaj.)	119
Povesti, pripovedke, prilike in basni.		Na materinem grobu. (J. Andrejev.)	125
Moja Pikica. (Francka Sm.)	7	Prehlajen. (J. E. Bogomil.)	128
Žalostna smreka. (Francka Zupančič.)	11	Božičevanje sv. Franciška Asiškega. (Bogumil Gorenjko.)	130
		Slovo za Boštajevo mejo. (J. E. Bogomil.)	132

Št. 1.-2.

V Ljubljani, 1. januarja 1921.

XXIX. tečaj

Vneslav:

Božja ptička.

Božja ptička,
bel golob,
naslikan je v cerkvi
visoko na strop.

Božja ptička,
golobec bel,
nad glavo je Jezusu
priletel . . .

Sveti Janez Krstitelj
vzdiguje prst:
V Jordani reki tam
vrši sveti krst.

Nad njim se nebesa
odpirajo:
na krst se krilatci
ozirajo.

Bog Oče pa pravi
vrh rajskih višin:
„Poglejte, ta v vodi
moj ljubi je Sin!“

In ptička božja,
golobec bel,
nad glavo mu plava
vesel.

Odprite, otroci,
še vi posluh:
nad vami naj plava
sveti Duh!

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

2. razred.

Naša šola se mora le pomakniti naprej: dve leti smo hodili v prvi razred. Malo dolgo je bilo, pa potrebno. V teh par letih smo poizkušali odbiti vsaj rožičke vaši razposajenosti, to se pravi: izkušali smo vam malo pokazati, katerih nerodnosti in neotesanosti se morate posebno varovati. In mislim, da ste bili zadovoljni z našimi nauki in s to šolo?

Letos bomo šli pa korak naprej. Začeli bomo z drugim razredom naše šole. Ta drugi razred bo pa podoben vrtcu, kakor ga imate doma skoro pri vsaki hiši. V ta vrtec bomo hodili plet in sadit. Plevel — to so vaše napake — bo moral ven; nasadili bomo pa vanj vsakovrstnih čednosti, ki so za lepo vedenje neobhodno potrebne.

Zato pa spet pridno obiskujte našo šolo! Pa pridno se učite! Pred nedavnim nam je nekdo pisal: »Čim bolj učite naše otroke lepega vedenja, tem bolj poredni so.« Kaj mislite, ali je to res? Bog dal, da bi ne bilo! Nam se zdi, da so bolj poredni le tisti, ki naše šole ne obiskujejo. In takih je še mnogo. Pripeljite jih v našo šolo za lepo vedenje: naročite jim »Angelček« ali pa jim ga vsaj posodite! Dobro delo boste storili.

1. Ponižnost in ošabnost.

Tonček Oholnik je obiskal strica; bili so mu tudi birmski boter. Koliko jim je vedel povedati! A

prav vse se je sukalo samo okrog njegove osebe. »Jaz, pa jaz in spet jaz.« In desetkrat — jaz! On vse najbolje zna, on najbolje teče, on je najbolj močan, njega kar vse občuduje, celo učitelji v šoli. Pa zopet: naš konj je najlepši, naše krave so najboljše, naši koštruni so najbolj debeli — in jaz, jaz čez vse druge...

Vprašali so ga stric, kako se kaj godi Koničarjevemu Janku.

»Oh, Janko! Kaj bo Janko? Z njim se še ne menim ne. Tam so prerevni...«

»V šoli pa le dobro zna?«

»A seveda zna, ker ga imajo vsi tako radi. Potem lahko zna!«

»Pa izvrsten pevec je menda; lep glas ima.«

»Pevec? Kaj bo pevec? Večidel je hripav, da še zavriskati ne more.«

Ko je Tonček odhajal, so ga imeli stric prav »dosti« — če veste, kaj se to pravi po domače?

Ali pa tista Minka Ošabnikova! Nobena součenka ji ni všeč. Za Anico Klemenovo ne mara, Klare Staretove tudi noče, Stanke sosedove pa kar ne more videti, Ivanka Osolnikova ji je prerevna, Milka Kopačeva z njo še govoriti ne zna, Malka Kapunova pa ni vredna, da bi se kdo menil z njo... Vsaka součenka ima svojo napako, samo Ošabnikova Milka je živ angelček božji na zemlji, skoroda svetnica, in sam Bog nebeški mora biti vesel, da se Milka kdaj pred njim poniža in ga moli.

Ivanka z Visokega brda se je pa oblekla celó v obleko ponižnosti, da bi bila — lepša. Vse na nji je tako grdo narobe, da ni lahko opisati: obleko ima sicer novo, a se je prav nič ne prime, ruta ji stoji tako nerodno na glavi, počesana je komaj za

silo, učila se pa za danes tudi ni nič. In zakaj vse takó? Samo zato, da bi kdo pohvalil to dušico ponižno!

A v naši šoli predobro poznamo take tice!

»Pa kdaj smo zares ponižni?« vprašuje ne-
strpno Rozala Pohleven.

»To pa jaz vem,« se vtakne vmes Jože Mo-
drijan. »Kadar nam bodo drugi ljudje lahko vse rekli,
kar bodo hoteli; kadar nam bodo lahko vse naredili,
kar jim bo prišlo na misel — mi bomo pa vse to
mirno potrpeali.«

»Le počasi, Jože Modrijan! Nikar tako! Ali ne
veš, da nam je Jezus Kristus najlepši zgled poniž-
nosti? Kajpak, da veš! In glej — Jezus ni tako
ravnal, kakor ti učiš. Nekoč so Judje samo mislili o
Jezusu: »Ta Boga preklinja.« Samo mislili so — za-
pomni si! — nič niso še govorili o tem. Pa jih je
Jezus že zavrnil: »Zakaj mislite hudo v svojih srcih?«
Drugič so ga izkušali herodijani in farizeji, da bi ga
ujeli v besedi, kakor beremo v svetem evangeliju. In
Gospod jim je rekel: »Kaj me izkušate hinavci,« In
znano ti je, da je vpricho Kajfa neki služabnik Jezusa
po licu udaril in mu rekel: »Tako odgovarjaš veli-
kemu duhovniku!« In Jezus ni molčal, ampak mu je
odgovoril: »Če sem nápak govoril, izpričaj, da nápak;
če pa prav, kaj me biješ?«

Vidiš torej, ti Modrijanov Jože, da celó Jezus
ni dopustil, da bi bili ljudje o njem govorili in z njim
ravнали, kakor bi se jim ravno poljubilo. Zapomni si
torej: kadar je bilo v nevarnosti Jezusovo dobro
ime, kadar so mu ljudje hoteli očitati katerokoli
hudobijo ali le senco greha, takrat tudi najponižnejši
med ponižnimi ni molčal.

In tako bomo ravnali tudi mi. Ne pa tako kakor oni Janko Strah ali pa Lojzika Plašnik. Kadar si drugi otroci kaj izmislijo o Janku, pa se Janko zapre v hišo in si ne upa več med ljudi; in kadar se čez Lojziko kaj zlažejo, pa se cel dan joka in ves dan nič ne jé. Ampak tako: kadar bo naše dobro ime v nevarnosti, takrat bomo govorili tudi o sebi; in če je v nevarnosti dobro ime kateregakoli izmed nas, ga bomo branili, če je to komu všeč ali pa ne. Govorili bomo pa samo resnico, brez laži, brez kletvine, brez sirovosti. In prav nič ne bomo pri tem v strahu za ljubo ponižnost, da bi se izkvarila. Tako je, vidiš, Jože Modrijanov.

Drugače se pa pred svetom ne bomo hvalili. Če kdo v šoli najbolje zna; če kdo svojo nalogo prav dobro in prav lepo spiše, pa ni treba, da bi o tem ves svet vedel. To ni naša zasluga, to je dar od zgoraj. Če imaš novo obleko, ni treba tega bobnati po vsi župniji, če imaš nove čevlje, ni treba tako hoditi in tako škripati, da to slišijo vsi ljudje. Saj ima kdo drugi še tudi novo obleko in katerikrat nove čevlje.

In pa, Rozalka, tudi to si zapomni: iz svojih tovarišic se ne smeš norčevati, nikogar ne zasramovati, nikomur kakšnih zaničljivih priimkov dajati. Tega ne dela, kdor hoče biti ponižen.

Petru Postavljaju pa to povemo: Brez ponižnosti v naši šoli ni in ne bo napredka. Ponižnost je mati pokorščine, vljudnosti, prijaznosti in postrežljivosti pa še brezštevilno drugih čednosti, ki so nam za lepo vedenje potrebne. Za ošabnostjo pa hodi trma, sirovost, neotesanost in kar je še tem podobnega. Verjemi, Peter Postavljaj, še to: Bog nas tudi brez našega postavljanja prav dobro pozna, pa tudi ljudje bodo kmalu povedali, da je Janez Skromen

veliko več vreden kot pa Tone Burkljež, ki sam ne vé, kam bi se postavil in kako bi hodil in kaj bi storil, da bi ljudje govorili samo o njem.

(Nadaljevanje.)

Francka Sm.:

Moja Pikica.

Po dolgih prošnjah so mi mama podarili malo jarčko. Imela je okrogel grebenček, okrog vratu pa rdečkast venec. Dala sem ji ime Pikica, ker je gledala z rdečimi očesci, kakor bi gledali dve pičici.

Hitro se me je Pikica privadila. Že na prvi klic je pritekla k meni. Saj je vedela, da nikdar ne pride zastonj. Vedno je imel njen kljunček mnogo opravila na mojih rokah. Zнала je tako spretno odpirati moje, zrnja polne roke, da smo se ji vsi smejali.

Kakor vsaka jarčka, tako je tudi moja Pikica enkrat znesla prvo jajčece. To mi je tudi zelo glasno naznanila. Jaz sem pa z največjim veseljem stekla po jajček in ga spravila v košarico, ki sem jo zato namenila. Pikici sem pa dala za plačilo polno pest zrnja, drugače bi se ji bila morda še zamerila. In potem mi je znesla še večkrat. Kadar so mama prodali jajca svojih kokoši, sem jih prodala tudi jaz. Ob takih prilikah, je vselej nekaj padlo v moj hranilček.

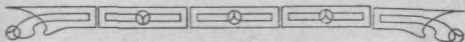
Pikica je še vedno pri naši hiši. Le, da je že malo bolj prevzetna. Menda vé, koliko je priložila mojemu hranilčku. Drugače pa je še vedno nekdanja prijazna Pikica,

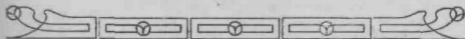
† Anton Kržič.

Dolgo vrsto let ste — dragi prijatelji in naročniki našega »Angelčka« — videli natisnjeno ime † Antona Kržiča na zadnji strani vsakega zvezka — s pridevkom »urednik«. Vsak list, tudi »Angelček«, ima svojega urednika, ki skrbi za poučne, mične sestavke, za zabavne pripovedke, sploh za vse, kar zanimlje mlade, pridne bralke in bralce. Tak urednik — pa kako vesten, marljiv in iznajdljiv — je bil tudi Anton Kržič, ki ga pa ni več med živimi. Prvi petek meseca decembra — dan presvetega Srca Jezusovega — zgodaj zjutraj je zatisnil svoje trudne oči po dolgem bolehanju, po štiriletnem samotarskem bivanju v sobi. Ne smete pa misliti, da je pokojni urednik imel samo skrb za »Angelčka«. Glavni njegov poklic je bil v tem, da je vzgajal mladeniče in mladenke, ki so si izbrali učiteljski stan; poprej je pa bil katehet na uršulinskih šolah v Ljubljani. Ves prosti čas je pa pokojni mladino ljub daroval naši deci, našemu mlademu naraščaju. Urejeval je mladinska lista »Vrtec« in »Angelček«, spisoval je vzgojne in poučne knjige, pomagal povsod, kjer se je dalo kaj storiti v prid in na korist mladini. Skrbel je predvsem za dušno hrano mladim srcem, podpiral dobre, krščanske učitelje in njih društvo; a z isto vnemo je sodeloval tudi pri društvih, ki so ustanovljena za to, da delijo podporo in prehrano revnim učencem in dijakom.

Velikim in slavnim možem postavljajo spomenike. Rajni profesor in častni kanonik Kržič bo ostal slaven in v hvaležnem spominu vseh Slovencev brez kamenitega ali bronastega spomenika; proslavljala ga bodo njegova dela, njegovi številni spisi. In ko-

† Anton Kržič.

liko jih je! Kar je pa najvažnejše v njegovih spisih, sestavkih in knjigah, je to, da jih vsakdo lahko bere, bere s pridom in veseljem. Kar je zapisal, je vse premišljeno, pretehtano in očiščeno. Vsak spis, vsako knjigo, ki ima njegovo ime, vzame lahko v roke vsak otrok. Tako rahločutnega, nežno nadahnjenega, tankovestnega mladinskega pisatelja, kot je pokojni Kržič, bi težko našli.

Mladini najbolj prikupljivi so »Zgledi bogoljubnih otrok«, potem 13 snopičev »Vzorno življenje naših priprošnjikov v nebesih«, knjiga »Vzorniki prvega svetega obhajila«, potem pa 24 letnikov »Angelčka«. Knjig, ki jih je spisal za odrastle, tu ne naštevamo.

Rajni Kržič res zasluži, da se ga s hvaležnostjo spominjamo, ne samo zato, ker je bil odličen gospod, marveč tembolj, ker je res ves gorel za srečo, blagor in nedolžnost mladine; pa tudi zato, ker je bil poštena, blaga duša, ker je neprestano delal kakor čebelica.

Njegova delavnost, radodarnost, požrtvovalnost in ljubezen do bližnjega nam bodi za zgled. Kljub tolikemu trudu in delu je bil pa vsekdar živahen, vesel, šegav in dovtipen, znamenje poštenega, neomadeževanega srca. V družbi poštenih in po mišljenju sorodnih ljudi je bil poln življenja in iskreno vesel; vedno pa je ohranil in varoval stanovsko resnost in dostojnost.

Učimo se od njega, da bomo tudi mi svoje življenje in vse svoje »zmožnosti porabili Bogu na čast, bližnjemu v blagor. Ni treba, da dosežemo visoko službo, potrebno pa je, da si naberemo visoko skladovnico dobrih del. Delajmo, dokler je dan; pride noč, ko ne bo več mogoče!

A. Čadež.

Francka Zupančič:

Žalostna smreka.

Ko je ustvaril ljubi Bog drevesa, je obesil vsakemu na veje lepih sadežev: jabolk, črešenj, orehov i. dr. Samo smreka je dobila le svoje suhe, lesenaste češarke. In ljudje so se radovali sočnookusnih jabolk, hrušk, orehov ter hvalili Boga. Drevesa pa, ponosna, so šumela bahavo s svojimi vrhovi, in nobeno se ni ozrlo na skromno sosedo-smreko.

Smreka pa bi bila tudi rada blizu človeka in bi mu bila rada kaj dala. A njena temnozelena obleka ljudem ni nič ugajala. Smejali so se njenim češarkom in jih metali v ogenj. To je bolelo ubogo smreko in zaplakala je, ker ni imela ničesar dati ljudem.

Dobri Bog pa, ki vidi vse, jo je vprašal, zakaj je žalostna. In ko je čul, zakaj žaluje, in je zaznal za prevzetnost drugega drevja, je rekel: »Sadu nimam nobenega več zate, ali poskrbel bom, da boš tudi ti vesela.«

Ko je prišla zima, ni izgubilo drugo drevje le svojega sadu, ampak tudi svoje listje, in je ostalo golo, žalostno. Smreka pa je ohranila svoje igle. In ko je poslal Bog po dolgem dolgem času v ostri zimi na svet Odrešenika, dal je z njim tudi smrečico, da kot božično drevesce, odičeno z neštetimi lučcami, jabolki, orehi in sladčicami razveseljuje otročiče. Zato je smreka vedno zelena in kot božično drevesce otrokom najljubše drevo.

Francka Zupančič:

Naravoslovje v sobi.

Naravoslovje že poznate. Marsikateri izmed vas ima v izpričevalu zaznamovan napredek v njem s »prav dobro«. V šoli ste torej že videli razne poizkuse in čuli ste tudi o mnogih prirodnih zakonih. Toda, kadar ste doma v topli sobi ali v kuhinji pri materi, tedaj se vršé tudi okrog vas vsakovrstni dogodljaji, ki jih sicer vidite, a jih čisto ne razumete in jih tudi nič ne preizkujete.

Kolika zmeda nastane — na primer — v kuhinji, če skipi toli drago mleko! Zakaj skipi? Toplota raztegne vsa telesa. In mleko je — no, kakšno telo? — — »Kapljevina« — pravite. In ker se je raztegnilo vsled toplote, zato je skipelo.

Obroček na štedilniku je postal naenkrat prevelik, ker se je tudi raztegnil vsled toplote.

Vratca pri peči imajo lesen ročaj, sicer bi se ubogi prsti premnogokrat opekli. Zakaj? Ker je les slab prevodnik toplote, in ker železo, ki se naglo segreje, le počasno prevaja toploto po lesenem držaju. Lopatice, burkle, likalnik imajo vsi lesene roče.

V sobi zakurijo mati peč. A toplote ni kar nič poznati, kar nič čutiti. Zakaj ne? Mati so pozabili odpreti v sobi okno in jo prezračiti, da bi prišel z zrakom v sobno peč kisik. Slabemu zraku prejšnjega dne manjka namreč kisik. Tega smo vdihali, in zato se ogenj »kuja«. Vsak ogenj rabi neobhodno kisika, da gori, ker kisik pospešuje gorénje.

Vzemimo konček sveče. Pritrdimo jo na kos lepenke in prižgimo. Plamenček bo zaplapolal ve-

selo. In zdaj vzemimo pollitersko steklenico. Kaj je v njej? Jurček pravi: »Prazna je.« — Ali je res? — Ne! Z zrakom je napolnjena. Ali pa zraka ne vidimo? Ne, ker je v tako majhnem prostoru zrak neviden. Vsak zrak pa sestoji iz kisika in dušika. — Poveznimo zdaj steklenico čez plamen. Gori še kratek čas dalje, a ne dolgo. Polagoma se porabi ves kisik iz zraka, in preostali dušik pogasi naposled plamen. — Prezračimo torej vedno sobe, preden zakurimo peč! Nele ogenj rabi kisika, ampak tudi ljudem je za dihanje neobhodno potreben.

Minka je polila včeraj kozarec vode po tleh. Potem je pa zbežala, ker se je bala matere. Danes je pa luža izginila s tal. Ali so jo mar pritlikavci izpili čez noč? Ne! Tu se je uveljavil prirodni zakon. Kapljevine izhlapé, to se pravi: izpremené se v vodne hlape (sopare). Čim večje je površje, tem hitreje izhlapé.

Danes je bil zunaj dež. Čisto premočeni ste prišli domov, in skrbna mati sušé pri peči vaša oblačilca. Zakaj li? Obleka se suši tem hitreje na toplem, ker tudi toplota pospešuje hlapenje. Le tudi razgrnite jo!

Doma je »žehta«. Vsepolno je dela. Vreme pa ugodno: solnce sije toplo. Treba bo hiteti, da se na zraku izožešeno perilo posuši. Malce pa veje veter. Tudi veter pospešuje hlapenje — odnaša namreč mokrino raz perilo.

Ostanimo še malce v sobi. Na peči imate posodo z vodo. Zakaj li? Da ostane zrak bolj moker, ker suh zrak je škodljiv. Boli v njem glava.

Za danes naj vam bo dovolj teh par žličk modrosti iz naravoslovja. Iščite prilično še sami takih pojavov, saj pod domačo streho ne manjka naravoslovnih dokazov.

J.E. Bogomil:

Iz pasjih dni.

Stara mati so pravili Strelovemu Gregcu, da v sveti božični noči živali govorē. O, to je imelo potem Strelovega Gregca, da bi slišal, kaj ima povedati konj v hlevu ali ščetinec v svinjaku ali mačka za pečjo ali celó pes na dvorišču. Posebno za pse ga je trlo: na te je največkrat mislil, in ti so najbolj glasni.

Pa je res ostal sveti božični večer doma, ko so šli drugi k polnočnici, ker so starši tako hoteli in pa — no, da bi šel kaj poslušat. Na peči je čakal polnoči, dokler ga ni posilil spanec. In potem je res slišal, da se menijo zunaj ob kolibi domači Belin in sosedov Dačko in Strahov Murko. Pravili so si pa to:

I.

»Oh, veliko sem jaz že prestal,« je pripovedoval Strelov Belin, največji učenjak pasjega rodu v vasi. »Veliko sem jaz že pretrpel, posebno tiste dni, ko me je učil Strelov Jožko pasjih in človeških umetnosti. Zdaj znam prositi, pa dremati, pa po dveh nogah hoditi, pa znam biti mrtev, pa naenkrat spet živ. Jej, koliko jaz znam! Pa me je Jožko tudi kregal, da me je bilo velikrat sram. »Gumpec pasji!« mi je dejal. Kolikokrat! »Ti koštrun zabiti!« je kričal nad menoj. Včasih sem si že mislil, da nisem več pes. Pa sem spet zvedel: »Ti pasja mrcina!« mi je dejal, ko nisem znal več lepo prositi. In tako je šlo včasih po cele ure in dni. V pasji šoli! Nak, ne bi hodil še enkrat rad vanjo! Koliko je bilo pa tudi sunkov in klofut!

Ali sem bil potem vesel, ko so Jožka Strelov ata enkrat zaradi mene okregali. Prav dobro so mu povedali. »Ti ne smeš z živaljo ravnati grdo,« so mu dejali. »Ti imaš pamet, žival je pa nima.«

Seveda se je tudi meni zdelo malo zamalo, ko so dejali, da nimam pameti.

»Ti moraš psu lepo mirno govoriti,« so mu dejali, ne pa vpiti nad njim, sicer se boji in še bolj plaši. Poglej ga, kako se trese pred teboj! Pohvaliti ga moraš, včasih mu pa tudi kaj dobrega dati, pa bo vedno bolj ubogljiv.«

Oh, to so bile meni vseč te besede! Mislim sem na slastne klobase, na rebrca in na druge take dobrote, ki dobro store našemu želodcu. Pa sem bil res prav voljan, da se hočem pridno učiti, da bom na ta način použil več dobrega.

Od tistega dne je posvetil marsikak vesel dan v moje pasje življenje. Jaz sem uganjal ljudem v zabavo svoje burke, ljudje so mi pa dajali dobrot takih in takih za moj želodec. Hudo je bilo le tedaj, če sem se svojih umetnin naveličal in se potuhnil v kot. Takrat me je pa Jožko spet s palico prisilil, da sem moral — hajdi! — na delo. Zato sem bil pa enkrat neizrečeno jezen in sem mu hlače prav grdo raztrgal. Potem sem imel pred njim mir tri dni. Oj, kako mi je bilo tiste dni dolgčas! Jožko me še pogledal ni, in sestra Milka se mi ni več posmejala. Živ človek se ni zmenil zame. Klavrno sem hodil za Jožkom in že oddaleč sem ga spet pozdravljal s svojim repom, oddaleč sem se mu priklanjal, nagovarjal ga s cviljenjem, bevskanjem in lajanjem, — pa nič in nič. Šele čez dolgo sva se spet sprijaznila. Tudi Milka me je imela spet rada, ko sva se z Jožkom poravnala.

V pasji šoli!

Odtlej pa res tudi lepše ravna z menoj. Vidim, da se me malo vseeno boji.

Táko je — vidita — moje življenje. Veliko sem res prestal, ko sem se šolal; včasih me pa zdaj le kaj dobrega doleti. Ej, učen biti ni slabo; tudi pasja učenost nekaj koristi.«

Ponosno je pogledal Belin po tovariših. Ali oba sta bila zamišljena, kakor da občudujeta njegovo pasjo modrost in učenost.

II.

»Meni se je pa v moji mladosti godilo najlepše,« začne čez čas pripovedovati sosedov Dačko svoje spomine.

»Lizin Lojzek je bil takrat še majhen dečko. A je bil moj največji prijatelj. Vodil me je spat, trgal se je z menoj, zjutraj pa najprvo vprašal po meni. Celo jedla sva včasih skupaj. Lojzek je zajemal svoje dobrote iz posode, ki so ji dejali skodelica, meni je pa polival iste dobrote kar na mizo. Tudi opoldne sem mu pomagal in ravnotako zvečer pazil, da nisem zamudil Lojzkove večerje.

Hej, to so bili dnevi zame! Škoda, da sem jih prezgodaj zapravil s svojo sitnostjo in nepotrpežljivostjo! Oh, ko bi jih mogel še poklicati nazaj!

Lojzek je dobil enkrat za zajtrk čedno skodelico tečnega mlekca. Kako je tudi meni zadišalo! Bil sem nenavadno lačen tisto jutro. Lojzek je pa hotel imeti še kruha pri mlekcu. Zato je čakal, da mu ga mama prinesó. Meni se je pa zdelo dolgo tisto čakanje. Pa začnem Lojzka siliti po svoji pasji šegi, naj nikaar tako dolgo ne čaka. Pa me ni razumel, ali pa me ni hotel razumeti. Pokazal sem mu s svojo tačko na

skodelico. Pa sem bil čisto malo preneroden. Na zadnjih nogah sedeti in z eno samo sprednjo nogo stati sem še premalo znal. Pa sem udaril s svojo šapo po

»Kako je grdi!«

skodelici. Skodelica se je prevrnila—mlekce po mizi, Lojzek pa v jok. Ali bi bil jaz rad polizal tisto mlekce na mizi! Pa sem se tako ustrašil svoje nerodnosti,

da sem kar obstal in gledal Lojzka. Kako je bil takrat grd, ko je jokal!

V tem so prihiteli mama v hišo. Takoj so videli, kaj in kako.

»Je pa že spet ta grdun pasji to naredil!« so se pričeli kregati nad mano. »Alo marš, v kot!«

Parkrat je plosknilo po moji koži, pa sem brž zacvilil, da je šlo skozi ušesa. Z mize sem jo pobral pod klop in ondi čakal, kaj in kako bo naprej.

Pa so začeli mama še Lojzka obirati.

»Prav ti je!« so mu dejali, »zakaj si pa tako nor na tega psa! Zapomni si: Pri pametnih ljudeh psi nikjer ne jedo pri mizi, pa tudi pri nas ne bodo. Pes naj bo tam, kjer so drugi psi, ne pa za mizo ali celo na mizi, kjer so sklede. Tudi ta pes mora od mize! Lepo je, če imaš rad žival in če lepo z njo ravnaš; prevelika ljubezen do živali, je pa brez koristi in neumna.«

Kako so mene potrle te besede! Moral sem od mize in še iz hiše. Težko sem se potem privadil pasji hrani, pa sem se moral. Saj sem si bil sam kriv, da so me pregnali od mize; kaj sem bil pa tako nepočakan!«

(Konec.)

TELOVADBA

Telovadci, pozor!

Vedno bolj pogosto slišimo, kako veseli »Angelčkove« naročnike in naročnice telovadba. Veliko jih hodi vsak teden po večkrat v kako telovadnico in se tam učé lepo korakati in sukati se kakor vojaki. Pa tudi spretnih telovadnih vaj se učé kakor odrasli telovadci in telovadkinje.

»Angelček« je tega vesel. Saj privošči od srca vsako pošteno veselje svojim malim prijateljem in prijateljicam. »Angelček« je takrat najbolj zadovoljen, kadar sliši, da so tudi njegovi prijatelji zadovoljni, in se jim dobro godi.

V telovadnici ste gotovo prav veseli in poskočni, zato tako radi hodite noter. Ker pa vemo, da zavoljo tega svojega »Angelčka« nimate nič manj radi, zato bi rad tudi vaš mali prijatelj »Angelček« včasih z vami v telovadnico. Rad bi videl, kako vam kaj gre telovadba. Pa tudi kakšen dober nauk bi vam rad dal, če boste včasih kakšno reč naredili narobe.

»Angelček« v telovadnici.

Morebiti se je ta ali oni naš mali bravec kaj namrdnil, ko je bral to pisemce do sem. Ali pa se je morebiti namrdnila kakšna naša mala bravka, ki zna biti včasih huda, pa je vendar vneta telovadkinja? Morebiti sta se na tihem tako-le pokregala nad »Angelčkom«:

»Poglejte ga, sitncža! Oh, ta »Angelček«! Povsod hoče imeti zraven svoj radovedni nos! Ali ni dosti, da vedno gleda za nami, kako se vedemo, in nas zapisuje v šolo lepega vedenja? In da nas v Marijinem

vrtecu uči lepo moliti in ljubiti nebeško Gospó? In da nam hvali Mlade junake in nam kaže, kako grd je pijanec? Sedaj nas bo pa ta nemirnež še telovaditi učil! Saj imamo v telovadnici druge, čisto svoje vaditelje in vaditeljice!»

«Joj, počakajta, mala zabavljača, počakajta malo, da povemo »Angelčkove« misli do konca. Saj se lahko lepo počasi in prijateljski pogovorimo.

Veste, to je res, da imate otroci v telovadnici posebne vaditelje in vaditeljice. In prav je tako. Toda, saj imate tudi v šoli učitelje, doma pa imate starše, v cerkvi pa imate mašnike, pa vam vendar pové vrhu vseh teh še vaš »Angelček« dostikrat kakšno dobro in lepo. Ali ni res?

Sicer nam pa povejte, ali ste vi pri vsej tej veliki skrbi za vas tudi že tako pridni, kakor bi lahko bili? Ali ste tako pridni, kakor žele vaši starši in učitelji in vzgojitelji? No vidite —!

Kajne, vest vam pravi: Tako pridni pa še nismo! Pa tudi v telovadnici še niste tako pridni, kakor bi lahko bili. Kolikokrat se prav nič po telovadsko ne vedete! Kolikokrat nočete nič slišati, ko kliče vaditelj: Pozor! Kolikokrat greste po končani telovadbi brez koristi iz telovadnice in ste morebiti notri naredili več slabega kakor dobrega. Ali ni to žalostno?

Vidite, »Angelček« je pa vaš prijatelj, učitelj in vzgojitelj. Zato bi šel rad z vami tudi v telovadnico in bi vas rad lepo po bratovsko učil, kako morate obrniti telovadbo, da vam bo res koristila.

Mislimo, da ste zdaj zadovoljni z »Angelčkovo« namero. Kaj?

»Angelček« — vaš bratec!

Kajne, vi mali telovadci ste med seboj bratci, in ve, male telovadkinje, ste med seboj sestrice? To je prav lepo. Samo, da bi se res zmeraj tako radi imeli, kakor se imajo pridni bratci in dobre sestrice.

Poglejte, vaš »Angelček« se je tudi zapisal med telovadce. Saj ste brali, da hoče hoditi z vami v telovadnico. Ali ste kaj veseli tega novega tovariša?

Pa še nekaj! »Angelček« je potemtakem tudi vaš bratec! Seveda! Ne več samo prijatelj in učitelj in vzgojitelj, ampak tudi bratec! Le radi ga imejte in pišite mu včasih, kako se vam kaj godi v vaši telovadnici. »Angelček« bo želje rad tolmačil vašim vaditeljem in o vaših prireditvah poročal drugi mladini.

Angel varih — tudi v telovadnici.

Otroci gotovo veste, kdo je dal vašemu »Angelčku« njegovo lepo ime. Kajne, malo je tako lepih imen kakor ime »Angelček«. Tega imena mu pa ni dal nihče drugi kakor sam vaš angel varih.

Zakaj mu je pa dal to ime? Poslušajte!

Angela variha vi ne morete videti. Dobro veste, da je duh. Ker ga pa ne vidite, pa morebiti včasih nanj pozabite. To pa ni prav. Da bi pa angela variha ne pozabili, prihaja k vam drug varih, ki ga prav lahko vidite. Pravi se mu »Angelček«.

Vi veste, da je angel varih povsod pri vas. Tudi v telovadnico gre z vami. Saj je večkrat zelo potrebno da je pri vas tudi tam. Le pomislite! Kadar se brez potrebe in nerodno obešate na drog in na bradljo in na kroge — kako lahko bi padli na tla in se pobili!

Vaš bratec »Angelček« vas bo pa spomnil angela variha, ki vam pravi: Ne plezaj po orodju, če ni vaditelja zraven!

Pa tudi vaša duša je morebiti včasih v telovadnici v nevarnosti. Kaj pa, če imate tam tovariše in tovarišice, ki se nič lepo ne vedejo? Ali pa celo grdo preklinjajo, nespodobno govoré ali pa zabavljajo zoper Cerkev, zoper Marijin vrtec, zoper vašega kateheta. Ali je to prav? Ali ni grdo?

Vaš »Angelček« vam bo rekel: Med takimi dečki ali deklicami ne smeš biti! Ti niso dobri bratci, niso pridne sestrice! Proč od takih, ali pa naznani voditelju, da jih posvari ali pa še izključi!

Takih reči vas bo spomnil »Angelček« v imenu vašega angela variha. Ali ne bo to prav?

Telovadci, odmor!

Za danes se bomo poslovili. Prav toplo vam še enkrat priporočim novega telovadca »Angelčka«. Radi ga imejte in ga velikokrat prebirajte od začetka do konca.

Sedaj pa še nekaj! Vse, kolikor vas je telovadcev, dečke in deklice, povabimo, da nam kaj pišete, kako se pri vas v telovadnici sučete. Vsako poročilo nas bo veselilo in bomo tudi kaj malega od tistega natisnili. Kdor bo prvi pisal, bodi najbolj pozdravljen!

Pisemca naslovite takóle: Brat Nardžič, Kamnik.

Zdaj pa: Na svidenje, in Bog vas živi!

(Nadaljevanje.)

J. E. B.

Rebus.

Lah k 8000 × H^{Bog}a 1'

S^{za} 1' = E^{go} da E^{ro}

(Rešitev in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 14 dni po izidu lista — v prihodnji številki.)

Uganka.

Štirje dijaki so prišli ob božičnih počitnicah v kmečko hišo. Prosili so prenočišča. Gospodinja jim ga je rada dovolila, ker so bili dobri dijaki. Še cel kolač jim je prinesla na mizo. »Vaš je,« je rekla. Toda razdeliti si ga morate tako, da boste imeli vsi enako: en večji kos za nocoj, en manjši kos zjutraj za zajtrk. In le trikrat ga smete prerezati.

Kakó so to storili, kaj pravite?

Vabilo na naročbo.

S hvaležnostjo stopamo začetkom tega letnika pred svoje naročnike. Zdelo se je že, da bomo morali list ustaviti lansko leto, a zvestoba naročnikov in dobrotljivost plemenitih src sta nam pomogli naprej. Ako pomislimo, da stane zdaj majhna učna knjiga 20 K, se moramo čuditi, da je izšlo vsaj še toliko številc „Vrtca“ in „Angelčka“. Tisočera zahvala vsem, ki so v veliki stiski vzeli nekaj naših skrbi na svoje rame.

Pa tudi s strahom stopamo pred svoje naročnike. Kako naprej? Cene tiskarskim izdelkom so zadnji čas nanovo poskočile. Ako bi hoteli lista izdajati v tistem obsegu, kot sta izhajala še med vojsko, bi morali naročnino na oba lista dvigniti najmanj na 60 K, pa bi nam morali pri tem ostati zvesti vsi naši sedanji naročniki, da bi mogli za silo prebiti. Toda ne smemo naročnikov preveč obremeniti. Zato pa za prihodnje leto tudi nič ne obljublamo; le to zagotovimo, da smo trdno odločeni, lista še nadalje izdajati in da bomo v korist svojih naročnikov storili vse, kar bomo mogli. Prosimo naročnike in dobrotnike, da nas ne zapuste.

„Vrtec“ in „Angelček“ skupno bosta za l. 1921 stala 26 K, „Angelček“ sam 10 K. Naročnino sprejema: Upravništvo „Vrtca“ v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80, vse spise in rešitve pa: Uredništvo „Vrtca“ in „Angelčka“, Rova, p. Radomlje. Hvaležni bomo, ako se naročniki kmalu javijo. Tisk je tako drag, da skoro ne moremo dati tiskat več iztisov, kot kolikor jih bo naročenih. Naročnina se lahko poravna po položnici.

»Angelček« stane 10 kron na leto. Izdaja društvo »Pripravniški dom«.
 Urednik: Jožef Volc, župnik na Rovih. Oblastem odgovoren: Ludovik
 Tomažič. — Za upravništvo: dr. Jožef Demšar, profesor v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta št. 80. Natisnila »Jugoslovanaka tiskarna« v Ljubljani.